

WIJKKRANT

Foto: Mariël Rondeel

Wijkraad
Horstlanden
Veldkamp

IN DIT NUMMER

1/2025

- Bel de voorzitter
- Bungalowparkje in de wijk
- Mooie verhalen uit de wijk
- Opera Overduin
- AZC, hoe staat het er mee
- Terugblik op 2024
- Kinderen voorop
- Diversiteit in de wijk
- Aan het raamwerk
- Wenschede
- 1500 gulden per persoon
- Overspel?
- = Appen met Alper
- Column

Wij staan zes dagen per week klaar om u te begeleiden, te behandelen en te adviseren op het gebied van lichamelijke klachten.

Fysiotherapie
Manuele therapie
Bekkenfysiotherapie
Haptonomie
Psychosomatische fysiotherapie
Echografie
Zwangerfit
Medische trainingstherapie
Fitness

Emmastraat 248, 7513 BJ Enschede
Tel. 053 4300722, www.fysio-enschede.nl

= JÄHNIG +
TER BRAAK

Vind jouw droomhuis
met Jähmig + Ter Braak

jahnigterbraak.nl

Bel de voorzitter

Lex Pauka

Het komt nog weleens voor dat de ene wijkbewoner tegen de andere zegt: weet je wat jij moet doen? Bel de voorzitter! Soms eindigt dat advies met een voorzitter die ongelooflijk trots is op 'zijn' wijkgenoten.

Zo kan het gebeuren dat ik de telefoon opneem en in gesprek raak met een dame die mij haar probleem voorlegt. Haar tuinman is ziek en wordt niet meer beter. Een normaal hovenierstarief kan ze niet betalen 'van mijn AOW-tje', zegt ze, en voegt daaraan toe dat ze best wat wil betalen, maar zo'n 45 euro per uur, nee dat zit

er niet in. Wie gaat nu de bomen in haar tuintje snoeien? Ik beloof erover na te denken. Maar ik weet nu al dat ik niet ga snoeien. Geen tuin heeft ooit mijn snoeitechniek overleefd. De volgende dag zit ik bij mevrouw aan de koffie en ik constateer dat haar tuintje eigenlijk een flinke, enigszins verwilderde tuin is. Terwijl ze mij haar levensverhaal vertelt probeer ik koortsachtig een oplossing te bedenken. Maar ik kom niet verder dan 'Morgen vertel ik uw verhaal in de Openbare wijkvergadering. Kijken of iemand u kan helpen.' Aan het einde van die vergadering heb ik dat ook gedaan. En toen stonden de mensen op, trokken zwiingend hun jassen aan en gingen richting uitgang. Maar dan

tikt iemand mij op de schouder en zegt: ik wil wel gaan kijken bij die mevrouw. En drie tellen later komt er een tweede die zegt: als het een probleem wordt, Lex, waarschuw mij dan even. Het komt goed. Voor het vervolg van dit verhaal gaat u naar www.hlvk.nl, klik op nieuws en lees *Wie wil het tuintje van Aleid snoeien?*

Een bungalowparkje in de wijk

Hilde Agterbos

In de beeldbank van het Stadsarchief in Enschede stuit ik op bijgaande foto. Op de achtergrond is de achterkant van de Hollandia-fabriek te herkennen. De stacaravans kan ik zo niet plaatsen, dus mijn nieuwsgierigheid is gewekt. Tijd voor een diepere duik in de archieven. Het blijkt te gaan om één van de door de gezamenlijke Enschedese fabrikanten aangelegde 'bungalowparkjes' voor de tijdelijke huisvesting van gastarbeiders en hun gezinnen. De foto is begin 1964 door Henk Brusse gemaakt. Later maakt hij een hele serie foto's van hetzelfde parkje.

Arbeidsmigratie is van alle tijden. Zeker voor een stad als Enschede, die tussen 1860 en 1940 letterlijk uit zijn jas groeide, vanwege de bloeiende textielindustrie. Friezen,

Drenten, Limburgers, Zeeuwen, en Duitsers van over de grens, overal kwamen ze vandaan. Ze kwamen op eigen gelegenheid, omdat ze gehoord hadden dat hier wel werk was. Vlak na de oorlog ontstond er zo'n groot tekort aan arbeiders voor de mijnbouw en industrie in Neder-

land, dat dit niet meer via natuurlijk verloop kon worden aangevuld. Daarom sprong de overheid in. Via wervingsverdragen met onder andere Italië (1949), Spanje (1961), Turkije (1964), Griekenland (1966) en Marokko (1969) werden buitenlandse arbeiders door hun toekomstige werkgevers

Overzichtsfoto 'bungalowpark' richting Emmastraat
© Fotoarchief Brusse.

 Euverman Nuyts Weer dromen thuiskomen

Geluk begint bij de perfecte woning

www.euvermannuyts.nl

geWOON
geluk

Dat staat
als een huis

Wij bouwen
toekomst

UITVAARTVERZORGING
GERDA MEULMAN

Betrokken & oprecht

"Ook met een klein budget maak ik samen met u een persoonlijke en waardige uitvaart mogelijk."

06 - 28 30 48 75

(24/7 BEREIKBAAR)

WWW.UITVAARTVERZORGING-GERDAMEULMAN.NL

Schildersbedrijf-Enschede

Voor al uw schilderwerk, glas en behang

Tel. (053) 431 06 41 Mob. 06 - 54958460
E-mail info@schildersbedrijfenschede.nl
www.schildersbedrijfenschede.nl

Vervolg van Pag 3.

geselecteerd om naar Nederland te komen. Zo ook naar Twente. In het archief van Stoomweverij de Nijverheid vinden we een brief van de Commissie Italiaanse Arbeiders van de verschillende werkgeversverenigingen over de werving van Italiaanse arbeidskrachten. Daarin lezen we dat medio september 1960 de eerste werknemers worden verwacht op station Utrecht Centraal. Ze ontvangen volgens hun contract een verblijfsvergunning, werkvergunning, f10,- gratificatie bij aankomst en een voorshot op het loon. Ook de kosten voor paspoort en pasfoto worden vergoed. De werkgever is verplicht om voor passende huisvesting te zorgen. Dat zijn in het begin voornamelijk particuliere pensions. Je ziet dan ook vanaf 1960 regelmatig advertenties 'Kosthuizen gezocht', geplaatst door de diverse fabrikanten. Het kostgeld wordt overigens voor ongeveer de helft (f15,- per week) ingehouden op het loon. Het merendeel van de buitenlandse arbeiders is vrijgezel. Een klein deel is getrouwd, vrouw en kinderen verblijven in het land van herkomst. Zij mogen na een jaar naar Nederland overkomen, op voorwaarde dat de man geschikte huisvesting gevonden heeft. Werkgevers vinden het wenselijk dat het gezin van de man overkomt, omdat dat een stabiele thuissituatie geeft, en zo minder reiskosten en verlofdagen vergoed hoeven te worden, voor verblijf in het thuisland in de vakantie en met kerst. Maar hoe vind je passende huisvesting voor gezinnen, in een land waar er zelfs voor de eigen bevolking te weinig woonruimte is?

De gezamenlijke Twentse fabrikanten komen met een oplossing.

Kinderen van drie nationaliteiten spelen in de zandbak
© Fotoarchief Brusse.

November 1963 wordt de Werkgroep Huisvesting Buitenlandse Arbeiders opgericht, door de Fabrikantenvereniging. Zij komen met een plan om vlak bij Buurse, op ongeveer 14 kilometer van Enschede, op een terrein van 5 hectare een caravanpark te laten verrijzen, met 50 tot 70 caravans van ongeveer 7 bij 3 meter, plus een centraal hoofdgebouw. Maar de gemeente Haaksbergen gaat niet akkoord, er komt geen vergunning. "Zet die mensen niet in de rimboe neer", vindt ook de provincie. De fabrikanten kiezen er dan maar voor om op eigen grond, bij de fabrieken, kleinere kampjes in te richten. De gemeente Enschede gaat met dat plan wel akkoord: ongeveer 90 bungalows mogen worden geplaatst, verdeeld over 8 locaties. Vanaf dat moment wordt er gesproken over 'bungalows', want, zo lezen we, "Een mobiele bungalow is mobiel, dat spreekt vanzelf. Maar minder mobiel dan een woonwagen, daar zij anders op het woonwagenkamp thuis hoorde". En omdat de twee wielen van de bungalow ingegraven worden, is "het geval uiteraard nog veel minder mobiel dan een caravan..." (Tubantia, 8-2-1964).

De firma Schuttersveld plaatst er 20 op het fabrieksterrein Van Dam aan de Emmastraat, achter de villa. Dat is ook meteen het grootste kamp. In het voorjaar trekken de eerste bewoners erin: Spaanse en Italiaanse werknemers met hun gezinnen. De bungalows zijn voorzien van water, elektriciteit en riolering. Ze hebben een woonvertrek met tweepersonsopklapbed, enig vast meubilair en oliëkachel, een keukentje met gasfornuis, wc, en een afschutbare slaaphoek met twee bedden. Het terreintje wordt keurig aangelegd met voetpaden en tuintjes. Zelfs een speelplaatsje met zandbak voor de kinderen ontbreekt niet. Eén zo'n bungalow kost zo'n f.10.000,- met alles erop en eraan. De bewoner betaalt zo'n f.82 per maand huur. Dat betekent dat de oplossing werkgevers zo'n f. 460 per jaar kost, tegenover ongeveer f.780 per persoon per jaar voor de onderbrenging in kosthuizen.

De vergunning is begin 1964 nog niet rond, maar zal worden verstrekt voor 10 jaar. Het gaat tenslotte om tijdelijke huisvesting. De bewoners tekenen een contract waarbij zij worden verplicht de

De W.C.
© Fotoarchief Brusse.

Interieur van het keukentje
© Fotoarchief Brusse.

bungalow te verlaten, zodra een normale woning beschikbaar komt. Men gaat er ook nog steeds van uit dat de werknemers op termijn terugkeren naar hun thuisland. Uit een rapport in 1971 blijkt dat de gemiddelde verblijfsduur van Italianen 5,7 jaar bedraagt, van Spanjaarden 3,7 jaar, Turken en Marokkanen slechts 2,5 jaar. Het idee van het 'bungalowparkje'

Tijdelijke huisvesting ('bungalows') voor gastarbeiders op terrein van Van Dam
© Fotoarchief Brusse.

Interieur van een 'bungalow'
© Fotoarchief Brusse.

is in die tijd uniek in Nederland. In een brochure uit 1966 van de Commissie Buitenlandse Werknemers van de drie landelijke werkgeversverenigingen (sociaal, katholiek en protestants) wordt het project, dan wel weer 'caravan-project' genoemd, speciaal aangeprezen, juist vanwege het tijdelijke karakter. Want door de toepassing van mobiele bungalows wordt "het gevaar van de zo beruchte semipermanente oplossingen, die meestal de neiging hebben zichzelf te overleven, in veel mindere mate aanwezig is". Hiermee wordt verwezen naar woonoorden met houten barakken die ook

in diverse gemeenten verzezen. Daarnaast staat er: "Met de goede bestrating, de bloemperken en gazons, geven de Enschedese bungalowparken de indruk van aardige buurtjes, waarin het ondanks de beperkte ruimte plezierig wonen is." Tot slot wordt er speciaal vermeld dat in de zandbak "kinderen van drie nationaliteiten spelen en moeiteloos converseren". Op één van de foto's uit de serie, die ook in de brochure is afgebeeld, zijn enkele donkerharige kinderen te zien en een blond kind met een petje. Integratie stond toen dus ook al hoog op de agenda.

Mooie verhalen uit de wijk

Beeld: Petra Groen, foto: Riewert van Doesburgh.

Riewert van Doesburgh, huisarts in ruste.

In de vorige wijkkrant nodigden we de wijkbewoners uit om hun mooie, leuke, verschrikkelijke of vrolijk verhalen te vertellen. Patrick Drijver reageerde. Hij had nog een prachtig verhaal uit 2004 van de inmiddels overleden huisarts Riewert van Doesburgh. De weduwe van Riewert gaf toestemming voor publicatie.

Dwalen door het Volkspark

Ik was jaren huisarts in Enschede en een groot deel van mijn werkzame leven woonde ik aan de Kortenaerstraat en had er ook mijn praktijk, hemelsbreed 200 meter van het Volkspark. Ik was gewoon de paden, maar ook de straat van huis naar park, te schonen van rommel als papier en blik. Zo ook een ochtend tegen 06.00 uur, waar

ik stapvoets gevolgd werd door een politieauto. Het raampje werd opengedraaid met een “Wat zijn we hier aan het doen?”. Een agent sprong uit de auto naar mij toe. Blijkbaar werd ik voor een zwerver aangezien. Ik trachtte uit te leggen dat mijn wandeling mijnszins toch een grote bijdrage was voor de properheid van park en stad. Waarop de agent zich terugspoedde naar de auto en per walkie talkie meldde dat er geen versterking nodig was.

Mijmertijd

Ik hield ervan om ‘s morgens in alle vroegte even door het Volkspark te dwalen. Dat deed ik een paar keer in de week voordat mijn praktijk begon. Ik genoot van de stilte, de beukenboom, de haag van Rododendrons. Het groene gras, het geknisper van de kiezelstenen. Kortom mijn mijmertijd. Zittend op een bankje

samen met wat vogels. Een rondje park langs het indrukwekkende verzetsmonument van Mari Andriessen. Dat alles voltrok zich in alle rust, waaraan ik mij laafde voordat de drukte van de dag mij overspoelde.

Drenkeling

Tot de keer dat ik langs het grasveld bij de vijver liep, nog half in gedachten ontwaarde ik een bootje dobberend in het water en een mens half in het water. Voor ik begreep wat er gebeurde rende ik de vijver in om de drenkeling te helpen. Pas toen ik dichterbij kwam zag ik dat het niet echt gebeurde. Ik voelde me gefopt! Wat een hilarisch moment. Drijfmat thuis en nog ietwat ontwaan over hoe je toch zo’n kunstwerk kon maken, zag ik de humor van de situatie in en barstte in lachen uit!

Opera Overduin

Een opera maken is vooruitzien.

Gerard Wieffer

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst voor de wijkraadsliden in het gebouw van de Reisopera spraken we algemeen directeur Rudy van Wijk en Sam Brown, de artistiek directeur. Dat leidde tot een afspraak in de synagoge over het plan van de Reisopera om in 2027 een voorstelling te maken, mede geïnspireerd op dominee Leendert Overduin. Gastvrouw Irene Berg, voorzitter van de Stichting Vrienden van de Synagoge, sloot aan bij dat gesprek.

Compassie

Leendert Overduin speelde een belangrijke rol in en na de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de oorlog hielp hij Joodse onderduikers en na de oorlog hielp hij NSB'ers. Dát gegeven spreekt Brown en Van Wijk bijzonder aan. Ze willen een vertaling maken van Overduins compassie met de medemens naar de huidige tijd.

Ambitie

Voor beide heren is het bezoek een eerste kennismaking met de synagoge. Bij binnenkomst van de Grote Sjoel vallen de monden open van verbazing en bewondering. Meteen wordt er gefanta-

seerd over de plaats van het koor straks, het orkest en de bezoekers. En er wordt nagedacht over het koor, een koor van heel gewone mensen uit Enschede. Niet per se geoefende zangers. Natuurlijk worden ze bijgestaan door professionele solisten en het Enschedese koor Consensus Vocalis. En wat zou het mooi zijn als we een koor konden samenstellen met een aantal mensen uit onze wijk. Of in ieder geval uit Enschede. Want dat willen Rudy en Sam; de positie van de Reisopera in de stad versterken. Zoals dat ooit met Opera Forum was. Als de plannen verder zijn meldt de Reisopera zich ongetwijfeld voor opgave van het koor en andere bijdragen aan dit ambitieuze plan.

AZC, hoe staat het er mee?

Een maandagmiddag in januari.

Gerard Wieffer

Manje Dijkman en ik bezoeken het AZC. We worden ontvangen door locatiemanager Remko Kootstra en zijn adjunct Folkert Bosch. Eind vorig jaar was ik er met een wijkraadslid en waren de barakken nog leeg. Inmiddels wonen er ruim 500 mensen in de units tussen de Parkweg en de Westerval. Nog geen 5 minuten lopen van onze wijk. Een groot deel van de bewoners bestaat uit Syriërs en mensen uit Somalië, Iran en Irak. Het aantal Turken neemt af. Tweederde van de bewoners van het AZC zit nog in de wachtkamer voor de start van hun procedure, een vijfde heeft een vergunning. De anderen zijn bijvoorbeeld in afwachting van een beslissing of er loopt een Dublin-procedure.

Meer groen en kleur

We maken een rondgang over het terrein. Naast het complex is er een grote fietsstalling. Veel bewoners kennen de weg in de stad inmiddels. Verschillende werken ook. Het terrein oogt nog erg kaal en kan wel wat groen gebruiken. Daar wordt aan gewerkt, zegt Remko, maar eerst moest alles aan de gebouwen af zijn. Neem de leslokalen, ze zijn hoog en klinken hol. Die wanden moeten dus bekleed worden om het geluid te dempen. En verder zien alle wanden van de lokalen en gangen er heel wit uit. Kunstenaar Manje is mee om te kijken hoe we in de toekomst deze ruimten wat kleur kunnen geven. Bijvoorbeeld in de speelruimte voor de kinderen. De basis voor de tijdelijke verblijfplaats van de asielzoekenden is er. Iedereen heeft een eigen keukentje en badkamer. Een grote vooruitgang vergeleken bij de locatie op het vliegveld. Maar er

kan nog veel gedaan worden. Door de bewoners zelf of in samenwerking met buurtbewoners en het management.

Omwonendenoverleg

In de aanloop naar de bouw van het AZC organiseerden de gemeente en het COA buurtoverleggen. Die werden goed bezocht. Begin februari is de laatste vergadering en de bedoeling is om als ‘omwonendenoverleg’ in afgeslankte vorm verder te gaan. In dat overleg worden ervaringen van de buurtbewoners en de ontwikkelingen in het AZC besproken. De wijkraden van Twekkelerveld, West en Horstlanden-Veldkamp en enkele vertegenwoordigers van nabije straten worden in dat overleg betrokken. Er worden vier overleggen per jaar gepland. Mensen die iets willen doen met of voor de bewoners van het AZC kunnen dat met een mailtje aan enschede@coa.nl laten weten. Bruikbare fietsen zijn welkom, donaties hoeven niet.

Waar maakte de wijkraad zich druk over in 2024?

Lex Pauka

Kinderen aan zet

2024 was het jaar waarin we veel aandacht hebben besteed aan kinderen. Dat begon met knutsel- en kliederworkshops voor de kleinsten in de zomer- en herfstvakantie. Een groot succes waar we mee doorgaan. Daarnaast organiseerden Elles de Wit en Marco Rosema spelletjesmiddagen voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Daar kwamen niet alleen kinderen op af, ook ouders, begeleiders, opa's en oma's. Vaak mensen die niet eerder persoonlijk contact hadden met de wijkraad. En hup, daar kwam de kinderkraad uit voort, die vervolgens in de wijk op zoek ging naar betere, veilige en aantrekkelijke speelplekken. Wordt vervolgd.

Parkeren en verkeer

Het blijft een onderwerp waar veel van de ruim 3300 wijkbewoners zich zorgen over maken. Anne Lamers en een select groepje wijkbewoners hebben dit onderwerp onder hun hoede genomen. Ze doen hun uiterste best om samen met betrokkenen en verkeerskundigen vraagstukken rond parkeren en verkeer op te lossen. Er liggen niet alleen vraagstukken, er zijn ook een aantal mogelijkheden waarover nog nagedacht en beslist moet worden.

Maar de oplossing van het probleem bij het aan- en uitgaan van de Prinseschool lijkt nu toch echt in zicht te komen.

Trotse makers

Dit jaar organiseerden we voor de tweede keer een RAAMwerk-expositie. De eerste keer viel in de coronaperiode en was een behoorlijk succes. Alles waar je trots op bent mag je tentoonstellen, was ook deze keer het motto. Dat bracht niet alleen veel exposanten in actie, het stimuleerde ook de belangstelling voor de uitgestippelde wijkwandeling langs alle ramen.

Statushouders welkom

Begin 2024 werd duidelijk dat er aan de rand van onze wijk zo'n 500 asielzoekers een plek zouden krijgen. De eerste vrouwen, kinderen en mannen hebben in de

loop van dit jaar hun plek ingenomen. Als wijkraad hebben we ons best gedaan om ze te laten merken dat ze welkom zijn.

Wijkmuzikfestijn

Toen de Stadsharmonie Enschede liet weten dat ze onze wijk ging verlaten besloten we dat niet onopgemerkt voorbij te laten gaan. Op 9 juni namen de muzikanten en wijkbewoners feestelijk afscheid van elkaar. Met de afspraak om snel nog zo'n onvergetelijk wijkmuzikfestijn te organiseren. Daar wordt inmiddels aan gewerkt en volgens ingewijden kan dat een traditie worden.

Terugblik op 2024

Blijven we in Robson?

Ja hoor, we blijven in dit centrum van de wijk de goed bezochte openbare wijkvergaderingen en andere activiteiten organiseren. Wordt het te koud? Dan zien we elkaar in Connect-U op het Ariënsplein, waar we altijd welkom zijn. We steken geen energie meer in pogingen om met eigenaar Domijn het Robsonpand beter te isoleren en te verwarmen.

Is dat alles?

Nee, nee, we waren druk met het Volkspark, waar we een mooi plan hebben neergelegd voor de versiering van de ingang met de oorspronkelijke lantaarns. We gaan op zoek naar een alter-

natief voor het wijkspreekuur omdat nog maar weinig wijkbewoners er gebruik van maken. We hebben de organisatie van de moestuin voor volwassenen en kinderen met plezier draaiend gehouden. Met onze website hlvk.nl, wijkkranten, flyers en social media hebben we u op de hoogte gehouden van gratis plantjesdagen en mogelijkheden om de wijk groener te maken en leefbaar te houden. We hebben bewoners enthousiast gekregen voor het plaatsen van nieuwe minibiebjes. Zodra het van der energieleveranciers weer mocht hebben we van een onbetekenend elektriciteitskastje een mooi kunstwerk laten maken. We deden mee aan

wijkgerichte onderzoeksprojecten van Saxion. We spannen ons in om problemen te voorkomen door de communicatie van gemeente en projectontwikkelaars met onze wijkbewoners te verbeteren. We probeerden de wijkagent, die nauwelijks nog uren heeft om aan onze wijk te besteden, meer bij het wijkwerk te betrekken. Al deze activiteiten en veel meer financierden we zo dat we op 1 januari 2025 een deel van het wijkbudget terug kunnen storten in de grote spaarpot van de gemeente.

Kinderen voorop

Wat maakt dat de wijkraad zich zo inspannt voor de kinderen?

Lex Pauka

Dat vraag ik Marco Rosema, die met Elles de Wit de trekker is van de activiteiten gericht op de kinderen uit onze wijk. Marco hoeft daar niet lang over na te denken.

“Ik vind dat we kinderen veel meer moeten betrekken bij hun eigen directe leefomgeving zodat ze zien hoe ze daar invloed op kunnen uitoefenen. Dat is mijn persoonlijke mening. In het wijkbestuur hebben we dat eigenlijk nog niet echt besproken. Maar ik zie ontwikkelingen om me heen

die te denken geven. Neem de zorg. Daar nemen de problemen snel toe. Te weinig geld en onvoldoende menskracht. Hoe gaan we elkaar nog ondersteunen en helpen als de zorg helemaal niet meer betaalbaar is? We zullen er steeds langer op moeten wachten en als we zorg krijgen dan zullen we daar veel voor moeten betalen. Dus vind ik het verstandig dat we kinderen voorbereiden op een samenleving waarin we elkaar helpen omdat we er niet meer vanuit kunnen gaan dat we zorg krijgen zoals we gewend waren. Ik zie allerlei initiatieven van mensen die zo gaan wonen dat ze naar elkaar om kunnen kijken en elkaar helpen als dat nodig is. Ik denk

dat we daar steeds meer behoefte aan hebben. Als de kinderen spelenderwijs leren dat dit heel normaal is, en dat doen we volgens mij met de kinderrijkraad, dan zou het goed kunnen dat deze generatie elkaar in de toekomst meer opzoekt en ondersteunt. Gewoon, omdat ze weten dat ze niet meer aan de bel kunnen trekken voor hulp of ondersteuning. Dat doen we met leuke activiteiten, de wijkschouw en de kinderrijkraad. Daarin kunnen de kinderen vertellen wat er volgens hen anders en beter kan in de wijk. Als we ze nu meegeven dat het belangrijk is om mee te denken over je eigen omgeving dan hoop ik oprecht dat ze dat blijven doen als ze eenmaal volwassen zijn. Voor mij is dat reden genoeg om te investeren in de kinderen uit onze wijk”.

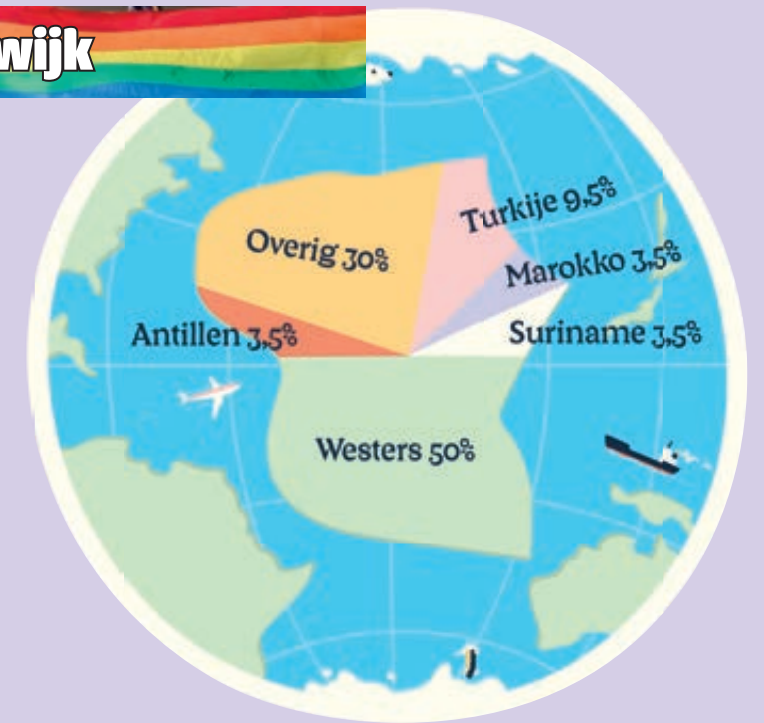
Diversiteit in de wijk

Gerard Wieffer

In ons vorige nummer schreven we over diversiteit, dit naar aanleiding van de Pride Week en de aandacht voor genderdiversiteit. We eindigden dat artikel met een droom van Marco Strijks, over hoe mooi het zou zijn als iedereen op een goede dag de vlag uithangt van zijn of haar land van herkomst. Reden genoeg om eens uit te zoeken hoeveel nationaliteiten er in Enschede wonen, en nog specifiek, in onze wijk.

Cijfers

Dat laatste is wat lastig, want er zijn geen statistieken op wijkniveau hebben. Wel weten we dat een concentratie van mensen met een buitenlandse afkomst -tijdelijk weliswaar- in Macandra woont. Op dit moment vinden we daar mensen met 30 verschillende nationaliteiten. Dat lijkt veel, maar in Enschede als geheel wonen -al dan niet tijdelijk- 160 nationaliteiten. Wat dat betreft doet Enschede nauwelijks onder voor Amsterdam of Rotterdam. Ruwweg een vijfde van de Enschedese bevolking bestaat

uit Westerse, naast Europese ook Indonesische en Japanse inwoners en een kleiner deel uit Turkije, Suriname, Marokko en de Antillen. Maar ook relatief veel mensen met een Syrische achtergrond. Om nog maar te zwijgen over de 7000 Duitsers en al die mensen uit landen die weinig in het nieuws zijn.

Kleur

Mogelijk zijn de cijfers die we hier hebben gebruikt niet meer superactueel. Maar een trend geven ze wel aan. En nóg belangrijker, het

is een ontwikkeling die kleur geeft aan de stad en de pakweg 120.000 inwoners met Twentse of Nederlandse roots.

Bron:

<https://allecijfers.nl/buurt/horstlanden-stadsweide-enschede/>
<https://allecijfers.nl/buurt/veldkamp-getfert-west-enschede/>

Aan het raamwerk!

Voor de 4de keer maken we van onze wijk één groot museum met RAAMWERK!

In het weekend van 14 en 15 juni 2025 (samen met de Week van de Amateurkunst) hopen we weer veel moois in de ramen te zien.

Zet 2 dagen je werk in het raam, zodat iedereen het kan bewonderen. Het mag van alles zijn waar je trots op bent en dat je zelf hebt gemaakt. Een schilderij, een gedicht, een prachtige jurk, een fraai breiwerk, een poppenhuis, kleurrijke maskers, mooie foto's. Maar ook je hobby, verzameling, modelbouw of LEGO bouwwerken. Alles wat de moeite waard is om te

laten zien! Natuurlijk mogen kinderen ook meedoen. Dit jaar dagen we je graag uit om iets te doen met het thema: Enschede.

Heb je wel werk maar geen raam?

Laat het ons weten, dan gaan we wat regelen.

Aanmelden kan via e-mail:

edewit73@gmail.com, ovv RAAMWERK.

We willen graag het volgende weten:
Je naam die we op de routekaart zetten
Het adres waar je werkt te zien is
Wat je wilt laten zien

Foto: Alyze en Sjors laten zich inspireren.

Gerard Wieffer

Wenschede? Ja Wenschede. Wensen voor Enschede natuurlijk. Een project van de Nederlandse Reisopera in het kader van 700 jaar Enschede. Niemand minder dan onze columnist Alyze Bos en cartoonist Sjors Trimbach hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan dit project. Het project beoogt kinderen uit alle wijken van Enschede te inspireren om te fantaseren over wensen voor hun wijk. En ze kunnen die wensen op alle mogelijke manieren kenbaar maken: schrijven, tekenen, vloggen, zingen, dansen, knutselen.

Dit zegt de site van de Reisopera erover

De Reisopera heeft met hulp van Stichting Enschedese Speeltuinen, Alifa en HumanKind acht wijken in Enschede uitgekozen waarbij ze de dichtstbijzijnde speeltuin omtoveren in een creatieve wensen-werkplaats. Professionele theatermakers zullen de kinderen begeleiden in het maken van hun voorstelling. In elke wijk worden de voorstellingen door de kinderen zelf gespeeld voor familie, burens, vrienden, en meer! In november 2025 worden alle highlights uit de acht voorstellingen samengebracht tot één spectaculaire, afsluitende voorstelling. Deze wordt uitgevoerd in het Muziekcentrum tijdens de Wenschede4Daagse!

Inspiratie

Alyze en Sjors zijn gevraagd om een kinderboek te maken dat als

inspiratie gaat dienen voor het eerste contact met de wijken. In hun terugblik op de totstandkoming van dit boek raken ze opnieuw enthousiast. Ze kenden elkaar niet, laat staan dat ze wisten dat ze in dezelfde straat wonen. Maar vanaf het begin was er veel enthousiasme en bracht de een de ander op nieuwe ideeën. En het smaakt naar meer. Ze hebben ook contact met het kinderkoor van de Reisopera gehad en dat bracht hen op ideeën die in het boek zijn verwerkt. Het enthousiasme over hun samenwerking en het resultaat spat ervan af. En het kan niet anders dan dat de kinderen daar straks ook door geïnspireerd worden.

Voor meer info: wenschede@reisopera.nl

Voor 1500 gulden per persoon het land uit

lange omweg. Beiden overleefden de oorlog, maar veel familieleden, waaronder Berts vader, zijn in die jaren vermoord. De dood van Woudstra senior riep bij iedereen, en ook bij zijn broer en neef, woede op. Ze waren geschokt. We hadden hem moeten redden, vonden ze.

Bedrogen

Ze wilden naar Engeland om van daaruit de vijand te bestrijden. Ze doken onder en met hulp van dominee Overduin, die een passeur (mensensmokke-

laar) kende, maakten ze een lange reis die hen uiteindelijk in Engeland deed belanden. Een poging van de tienjarige Bertje, zijn moeder, oom en tante om op dezelfde manier te vluchten strandde al in Amsterdam. Via Zwolle ("was ik nog nooit geweest") gingen ze met de trein westwaarts. Jan Schultz, chauffeur van de modezaak van de Woudstra's die met hen meereisde, had geld uit een geheim fonds van de Twentse fabrikanten bij zich. In Amsterdam

ging Jansen, de passeur die de overtocht zou regelen, er met vier keer 1500 gulden vandoor. Terug naar af. Pogingen om de bedrieger na de oorlog op te sporen liepen dood.

Leest als een detective

De neef van Bert is na de oorlog naar Amerika verhuisd en bewaarde veel aantekeningen van zijn wederwaardigheden in en vlak na de oorlog. Hij vroeg Bert of hij daarin geïnteresseerd was. Dat was hij, en ging huiswaarts met het plan er een boek van te maken. Vol goede moed begon hij er af en toe aan en liet het dan weer liggen. Tot Els, zijn vrouw, op een goede dag zei dat hij zijn agenda echt vrij moest maken. En zo geschiedde. Bert toog aan het werk, schakelde een goede vriend in als corrector en schreef het voorwoord. Het boek is klaar en leest als een detective, zegt Els. Het verhaal op zichzelf is boeiend, maar het gaat Woudstra vooral om de ideologische achtergrond en om de daaruit voortvloeiende misdaden tegen de mensheid aan de kaak te stellen.

Wie de uitreiking van het boek op 30 maart wil bijwonen in de Kleine Willem kan zich opgeven via familiekroniek8@gmail.com.

Gerard Wieffer

Als je bij Bert Woudstra aan tafel zit en naar zijn verhalen luistert zou je bijna denken dat het om een crimi gaat. Maar wie Bert langer kent weet beter. Aanleiding voor ons gesprek is een boek over de oorlog dat binnenkort verschijnt. Het boek vertelt het vluchtverhaal van Berts oudere broer Egon en neef Werner Rosenfeld. Engelandvaarders via een

Op naar www.hlvk.nl voor info over Macandra

Wilt u op de hoogte blijven van de voortgang van de bouw en renovatie van Macandra, ondervindt u overlast of bent u juist tevreden? In de rubriek Nieuws vindt u alle contactgegevens van Macandra en van Wessels Rijssen, de bouwers.

Gratis valpreventie voor 65+

Iedereen van 65 jaar of ouder kan gratis en in onze wijk deelnemen aan de cursus Valpreventie. Ga voor de details naar www.hlvk.nl en klik op Nieuws voor de belangrijkste informatie of stuur een mail naar beweegmakelaar@sportaal.nl

Op naar www.hlvk.nl als u wilt weten wat er speelt in de wijk

of als u geld uit het wijkbudget nodig hebt om een mooi plan tot bloei te brengen. Maar ook voor nieuws, actuele ontwikkelingen en films over de wijk.

Overspel?

Gerard Wieffer

1964. Ik ben 13 jaar en zit op het seminarie (katholieke kostschool) in Apeldoorn. Je moet als gelovige regelmatig biechten. Je zonden bekennen en boete doen. Wat is een zonde? In het kerkboek staat een heel rijtje zonden. Ik wil wel eens iets nieuws biechten. Ik zie overspel staan als zonde. Opge-togen ga ik te biecht en beken overspel. De priester aan de andere kant probeert me duidelijk te maken dat ik zoiets niet gedaan kan hebben. Ik hou vol, want als ik zou zeggen dat 'ie gelijk heeft, zou ik in de biechtstoel gelogen hebben. Met het schaamrood op mijn kaken moet ik bekennen niet te weten wat overspel is...

Biechten bij AI

Het is 2024 en ik hoor dat je op de Oude Markt in Enschede kunt biechten bij AI. Ik laat het aan me voorbijgaan, maar mijn nieuwsgierigheid is wel gewekt. Bij toeval ontdek ik dat deze biechtstoel is ontworpen door twee mannen

uit onze wijk, en die beste mannen wonen nota bene bij mij om de hoek. Matthias den Hartog en Stefan Leenheer hebben de artificiële biechtstoel samen ontworpen. Op 9 november heeft de biechtstoel in de kerk op de Oude Markt gestaan en hebben 54 mensen er gebruik van gemaakt. Menigeen bleef hangen na de biecht en ging het gesprek aan over anonimiteit en vertrouwelijkheid. Een van de bezoekers had blijkbaar in het Twents gesproken en 'biechtvader AI' verstond hem niet, die dacht dat het Chinees was.

Zonde

Matthias brengt me op een zonnige ochtend in januari naar Robson, waar de biechtstoel staat. Ik herken het als een biechtstoel, met links ruimte voor de priester en rechts voor de 'zondaar'. Ik ga de uitdaging aan en neem plaats. Vroeger moest je knielen. Ik begin de biecht en zie door het rooster een man met een hand die me consequent met 'mijn kind' aanspreekt. Kind van God bedoelt 'ie natuurlijk, maar als bejaarde

man klinkt het toch een beetje vreemd. Ik beken een zonde en vraag vergiffenis. Mijn zonde heb ik verzonnen. Daardoor is het lastig om te weten hoe het gegaan zou zijn als ik een echte zonde zou hebben bekend.

Waarom?

Matthias en Stefan spreken over een 'intieme kunstmatige interactie'. Ze willen op deze manier onderzoeken of je een overtuigend gesprek tot stand kunt brengen tussen een mens van vlees en bloed en AI. Ook rijst de vraag of we alles aan AI moeten overlaten of dat er grenzen zijn. In verschillende sectoren, onder andere de gezondheidszorg, wordt daarmee geëxperimenteerd.

Vervolg

Het experiment op de Oude Markt en in Robson kreeg een vervolg in het Kulturhus in Borne. Nu zijn de heren op zoek naar een meer permanente plek voor het experiment, bijvoorbeeld in het Rijksmuseum Twente. Voor meer info ai.biecht.nl

Appen met Alper

Alper Gül (Wijkagent)
Laatst gezien: vandaag

Dag Alper, Max Nab hier van de wijkkrant. Ik ben benieuwd: hoe gaat het in de wijk?

Ha Max, goed dat je even informeert. Ik wil graag Ronnie Wilmink voorstellen aan de wijk. Hij volgt een leerwerktraject en is nu ook werkzaam als wijkagent. Ik heb hem gevraagd om iets over zichzelf te vertellen

Goed idee, stuur maar door! En tot de volgende keer :)

"Ik ben Ronnie Wilmink uit Hengelo, waar ik woon met 5 kinderen en mijn vrouw Ellis (ja... een huis vol gezelligheid!). Sinds 2019 zit ik bij de Politie, waarvan nu twee jaar in Enschede. Voorheen was ik jeugdagent in Enschede Zuid en draaide ik diensten in de noodhulp.

Als wijkagent wil ik de maatschappij vooruithelpen. Ik vind het belangrijk om een band te hebben met de wijk, contact is daarin het sleutelwoord. Ik zie mezelf als een puzzelstukje van de wijk. Als onderdeel van het geheel. Als iedereen iets doet, komen we er altijd uit samen.

Jullie komen me vast snel tegen in de wijk. Spreek mij vooral aan, tot dan!"

Bedankt voor deze info. En tot de volgende 'Appen met Alper'.

Graag gedaan.

Column

Feestneus

Alyze Bos

Dat een hond een goede neus heeft is algemeen bekend. Waar wij mensen vooral op onze ogen vertrouwen doen honden dat op hun neus. Als ik Guus uitlaat snuffelt hij aan alle heggetjes, struiken, muurtjes en lantaarnpalen waar we langs lopen. Laatst wandelden we door de buurt toen hij ineens sneller ging lopen. Ik dacht dat hij moest poepen, maar hij liet het grasveldje waar hij dat graag doet links liggen en trok me mee naar het park. Het was nog vroeg en het park lag er verlaten bij. Ik zag nergens een andere hond. Waarom had hij zo'n haast om hier naartoe te gaan? Hij trok nog steeds aan de riem. Ik liet hem los en hij spurtte weg alsof het startschot van de Singelloop had geklonken. Wat mankeerde die hond? Ik riep en zwaaide met koekjes, maar hij kwam niet terug. Hij rende steeds verder weg. Er zat niks anders op dan achter hem aan te rennen. Pas aan de andere kant van het park haalde ik hem in. Alsof er niks aan de hand was stond hij te dansen met het baasje van Kate. Tenminste zo leek het. Zwierig draaiden ze om elkaar heen. En toen zag ik Kate. Ze probeerde zich los te worstelen uit de armen van haar baasje die haar stevig vasthield. Kate is een charmante zwarte cockerspaniel en een oude jeugdliefde van Guus. Misschien hebben jullie haar weleens zien lopen. Af en toe neemt ze een van haar knuffels mee. Ze weigert hem af te geven en houdt hem in haar bek tot ze weer thuis zijn. Guus viel als een blok voor haar. Een tijdje was het wederzijds, maar tegenwoordig moet ze niet veel van hem hebben. Behalve als ze loops is. 'Ze is loops,' riep haar baasje terwijl hij Guus van zich af probeerde te schudden. Ik greep Guus vast en deed hem aan de riem. Nu snapte ik waarom hij zo graag naar het park wilde. Hij had op een kilometer afstand al geroken dat Kate loops was en waar ze naartoe was gegaan. We namen afscheid van Kate en haar baasje en liepen verder. Eerlijk gezegd was ik best trots op hem. Wat een neus! Kate had hem door tegen een struik te plassen als het ware een whatsappje gestuurd. 'Joehoe, ik heb vandaag zin om te daten. Zullen we afspreken in het park?' Guus had er als echte feestneus meteen op gereageerd. In feite hebben onze honden hun eigen buurtapp. Zij laten berichtjes voor elkaar achter in de struiken en heggetjes waar we met hen langslopen. En terwijl wij wandelend op onze telefoons appjes checken, naar muziek of een podcast luisteren, checken onze honden met hun neus de nieuwtjes en verhalen die ze voor elkaar hebben achtergelaten. Een perfect werkend systeem dat al bestond ver voordat wij mobiele telefoons hadden uitgevonden.

Illustratie hondje: Sjors Trimbach ©

**Nieuwe wijkbewoners:
Welkom in de wijk!**

De wijkraad

De wijkraad HorstlandenVeldkamp communiceert met bewoners via de wijkkrant, de website www.hlvk.nl, huis-aan-huis bezorgde flyers en van-mens-tot-mens op de wijksprekuren en de openbare wijkvergaderingen.

Wilt u iets onder de aandacht van de wijkbewoners brengen? Stuur het naar secretaris@hlvk.nl

Meer informatie over de wijk is te vinden op de website van de wijk www.hlvk.nl.

Contact

Email:
secretaris@hlvk.nl

Bestuur

Voorzitter:

Lex Pauka,

Secretaris:

Dédé Grützmacher,

Penningmeester:

Edward Borggreve,

Bestuurslid:

Anneke Coops,

Marieke van der Heijden,

Gerard Wieffer,

Elles de Wit,

Anne Lamers,

Marco Rosema,

Redactie wijkkrant/website:

Hilde Agterbos,

Lex Pauka,

Gerard Wieffer

Sjors Trimbach,

Jos Poelsma,

Max Nab,

Vormgeving en realisatie:

Eelco Collou,

Adverteren:

info@collook.nl

Wijkraad
Horstlanden
Veldkamp